

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

Проблемні аспекти
в економіці, фінансах
та управлінні

**EASTERN EUROPEAN
CENTER FOR SCIENTIFIC
RESEARCH**

Міжнародна науково-
практична конференція

**Проблемні аспекти
в економіці, фінансах
та управлінні**

Матеріали

16 квітня 2021 р.

м. Одеса

УДК 33

Проблемні аспекти в економіці, фінансах та управлінні : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Одеса, 16 квітня 2021 р). Одеса : Східноєвропейський центр наукових досліджень, 2021. 75 с.

У збірнику представлені тези доповідей, оприлюднені на Міжнародній науково-практичній конференції “Проблемні аспекти в економіці, фінансах та управлінні”, яка була проведена Східноєвропейським центром наукових досліджень 16 квітня 2021 р.

Збірник розрахований на вчених, викладачів, докторантів, аспірантів, здобувачів вищої освіти, представників державних органів влади та місцевого самоврядування, представників підприємницьких структур і широкий читацький загал.

Робочі мови конференції: українська та російська.

Видається в авторській редакції

Матеріали збірника подаються в авторській редакції та друкуються мовою оригіналу. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наведених фактів, власних імен, географічних назв, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

Відповідно до Закону України “Про авторське право і суміжні права”, при використанні наукових ідей та матеріалів цього збірника, посилання на авторів і видання є обов’язковим.

**Research
Europe.org**

**EASTERN EUROPEAN
CENTER FOR SCIENTIFIC
RESEARCH**

© Колектив авторів, 2021
© Східноєвропейський центр
наукових досліджень, 2021
© Research Europe, 2021

Офіційний сайт: researcheurope.org

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІКА

Москвіна А. В.

Трансформація бізнес процесів підприємств
під час пандемії в Україні.....6

Смутчак З. В.

Наслідки впливу пандемії COVID-19 на
зовнішні трудові міграції українців.....8

Урванцева С. В.

Засади інноваційного розвитку та формування
інтелектуального капіталу в Україні.....10

СЕКЦІЯ 2. ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ

Макурін А. А.

Оцінка вартості цифрових активів для цілей обліку.....14

Мариніч І. О.

Актуальні питання огляду фінансової звітності.....17

Разборська О. О., Руда Х. І.

Інформація бухгалтерського обліку для прийняття управлінських
рішень в умовах забезпечення безперервної діяльності підприємства.....19

Созонов Д. О.

Інвентаризація: особливості проведення.....23

Сук П. Л.

Розрахунок амортизації малоцінних і швидкозношуваних
предметів композитним способом.....25

СЕКЦІЯ 3. ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

Вінницька О. А., Корнієнко Т. О., Чвортко Л. А.

Сучасний стан фінансового потенціалу
об'єднаних територіальних громад.....30

Гвоздей Н. І.

Особливості кредитних операцій у сфері
сільськогосподарського виробництва.....32

Дубик В. Я., Іщенко В. А.

Теоретичні засади функціонування фінансового планування
як важливого елементу організації діяльності підприємства.....35

Мельник В. Є.

Оцінка фінансової стійкості підприємств.....38

Пінчук С. С., Соколова Е. О.

Методичні підходи до оцінки фінансової безпеки підприємства.....40

СЕКЦІЯ 3. ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

УДК 336.132.11

JEL Classification: R51

Вінницька О. А.,

канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки,
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини, м. Умань

Корнієнко Т. О.,

канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки,
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини, м. Умань

Чвертко Л. А.,

канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки,
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини, м. Умань

СУЧАСНИЙ СТАН ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Децентралізація, першочергово, впливає на фінансове забезпечення органів місцевого самоврядування адже саме на них покладається велика відповідальність щодо створення умов для розвитку господарської, соціальної та культурної діяльності, підвищення життєвого рівня територіальних громад, що можливе за наявності міцної фінансової бази місцевих органів влади та при ефективному управлінні нею. Однією з найважливіших проблем, в умовах децентралізації, постає низька фінансова спроможність не тільки сільських, але й міських громад. Місцеві бюджети, у тому числі бюджети об'єднаних територіальних громад є вагомим чинником економічного зростання, основними проблеми функціонування є формування достатньої фінансової бази за рахунок як власних надходжень, так і міжбюджетних трансфертів [1].

Сильні та заможні територіальні громади повинні бути демонстрацією успіху реформи децентралізації в Україні. Саме ці громади за рахунок власних ресурсів можуть забезпечити соціально-економічний розвиток територій та надати якісні послуги своїм мешканцям. Громади з високим рівнем

доходів бюджету можуть реалізовувати соціальні та інфраструктурні проекти, створювати умови для розвитку підприємництва та залучати інвестиції, а також фінансувати різні програми місцевого розвитку [2].

У 2015 році Україна встановила законодавчу базу для стимулювання територіальних громад до об'єднання та переходу до прямих міжбюджетних відносин. Громади поступово об'єднувались, і в 2020 році 872 ОТГ мали такі відносини з державою.

Доходи до місцевих бюджетів щороку зростають, але карантинні заходи вплинули на їх динаміку. Згідно з дослідженням, номінальне зростання надходжень до місцевих бюджетів у 2020 р. склало 14,9 млрд грн, що на 5,4 % більше порівняно з 2019 р. Це свідчить про уповільнення динаміки зростання місцевих бюджетів, що поступово зростало в рамках децентралізаційної реформи (зокрема, приріст доходів у 2019 р. порівняно з 2018 р. становив 17,5 % (плюс 41,1 млрд грн). Експерти зазначають, що на динаміку надходжень до місцевих бюджетів у 2020 р. суттєво вплинули карантинні заходи, запроваджені у зв'язку з пандемією коронавірусу. Як відомо, карантин у 2020 році значно зменшив ділову активність у всьому світі [2]. Пандемія вплинула на фінансовий стан громад, оскільки динаміка доходів зменшилась, а також необхідно було спрямувати додаткові витрати на протиепідемічні заходи на боротьбу з коронавірусом. Тобто бюджети громад мали майже подвійні втрати – втрачені доходи та додаткові витрати.

Для українського бізнесу ця подія ускладнила і без того важку економічну ситуацію з березня 2020 року. В результаті жорстких обмежень, які тривали більше трьох місяців, багато підприємців опинились на межі виживання. Держава була змушена зменшити податковий тягар. Це безпосередньо вплинуло на бюджети громад. Згідно з дослідженням, у 2020 році в середньому по Україні дохід на душу населення в місцевих бюджетах становив 7,3 тис. грн. Однак в межах України диференціація доходів була досить суттєвою – у Києві це майже 15000 грн на душу населення, у Чернівецькій, Луганській та Закарпатській областях – в межах 4000 грн [2].

За даними дослідження встановлено, що у 872 ОТГ були значні відмінності у показниках фінансової спроможності. Різниця між найвищим та найнижчим доходами на одного жителя в різних громадах з населенням до 10000 досягає 40 разів, тоді як у громадах-містах обласного значення вони відрізняються лише в 3,9 рази.

Показник видатків на душу населення у 872 ОТГ становить майже 7000 гривень. Водночас у 62,8 % українських громад витрати на душу населення вищі за середні. Найвища диференціація спостерігається у громадах із населенням до 5000 осіб, де максимальний показник у 13,2 рази перевищує мінімальний. У громадах з населенням 5-10 тис. – у 8,5 разів. Найменший розрив серед об'єднаних комун-міст обласного значення становить 3,2 рази. Таким чином, в умовах обмеженості фінансових ресурсів головним завданням залишається впорядкування регуляторних заходів. Застосування систематизованих механізмів впливу на стан фінансової стійкості ОТГ є

гарантією сталого розвитку економічно спроможних регіонів та запорукою підвищення рівня якості життя в межах територіальних одиниць [3].

Такі дані свідчать про необхідність певної корекції державної регіональної та бюджетної політики щодо диверсифікації надходжень до громад з різним фінансовим становищем, а також вдосконалення системи фінансового вирівнювання місцевих бюджетів. Це зменшить розрив між найбільшими та найменшими показниками доходів та витрат на душу населення в українських громадах. Це важливо для забезпечення рівних можливостей для соціально-економічного розвитку громад.

Список використаних джерел

1. Винницькая О. А., Чвертко Л. А., Корниенко Т. О. Стратегические направления совершенствования процесса формирования доходов местных бюджетов. *Економіка. Фінанси. Право*. 2019. № 4 (2). С. 45-48.
2. Бюджети громад: як домогтися ефективності. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3210139-budzeti-gromad-ak-dobitisa-efektivnosti.html???history=0&pfid=1&sample=24&ref=2>.
3. Чуприна Л. М., Мороз Е. Г. Проблеми і перспективи зміцнення фінансової стійкості об'єднаних територіальних громад. *Економіка та держава*. 2020. № 10. С. 50-55.

УДК 336.77

JEL Classification: Q14

Гвоздєй Н. І.,
канд. екон. наук,
доцент кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки,
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини, м. Умань

ОСОБЛИВОСТІ КРЕДИТНИХ ОПЕРАЦІЙ У СФЕРІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА

Продовольча безпека країни та забезпечення населення продуктами харчування залежить від сільськогосподарського виробництва. Продукція сільського господарства є ресурсозабезпечуючою для багатьох галузей економіки. Однак особливості сільськогосподарського виробництва такі як сезонність, нерівномірність руху оборотних фондів тощо спричиняють нестачу оборотних коштів підприємств АПК. Тому такі підприємства дуже часто потребують значних кредитних ресурсів.

Гвоздєй Н. І. Особливості кредитних операцій у сфері сільськогосподарського виробництва. *Проблемні аспекти в економіці, фінансах та управлінні* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Одеса, 16 квітня 2021 р). Одеса : Східноєвропейський центр наукових досліджень, 2021. С. 32 – 35.